

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny. *Oblicza geografii. Zakres rozszerzony. Klasa IV sem. 8*

Instrukcja do napisania pracy kontrolnej – semestralnej dla kl. IV sem. 8

1. Słuchacz kl. IV sem 8 jest zobowiązany napisać jedną pracę kontrolną z geografii - poziom rozszerzony.
2. Słuchacz wybiera jeden temat z podanych niżej tematów.
3. Tematy są oznaczone numerami arabskimi np. 1,2,3....
4. W programie kl. IV sem 8 omawiane są dwa Działy oznaczone w tabeli numerami rzymskimi, np. VI i VII.
5. Dział VI – Zróżnicowanie jakości życia ludności na świecie - zawiera 5 tematów; Dział VII – Problemy gospodarcze współczesnego świata - zawiera 3 tematy. Łączna liczba godzin z geografii w semestrze letnim to 14 godzin.
6. Na stronie tytułowej słuchacz zobowiązany jest do umieszczenia następujących informacji w odpowiednich miejscach, **np.:**
 Dział: VI – Zróżnicowanie jakości życia ludności świata.
 3. Temat: Zagrożenie życia. Choroby.
 Wymaganie: rozszerzające
 Ocena: dobry
7. Terminy oddania pracy: do 15 marca.
8. Praca powinna zawierać co najmniej półtorej strony A4 tekstu ręcznie pisanego.
9. Na końcu pracy autor umieszcza co najmniej 2 źródła wiedzy, z których korzystał, pisząc pracę kontrolną.

Wymagania na poszczególne oceny				
Wymagania konieczne (ocena: dopuszczający)	Wymagania podstawowe (ocena: dostateczny)	Wymagania rozszerzające (ocena: dobry)	Wymagania dopełniające (ocena: bardzo dobry)	Wymagania wykraczające (ocena: celujący)
VI Dział: Zróżnicowanie jakości życia ludności na świecie (5 tematów)				
1. Temat: Jakość życia ludzi.				
Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>jakość życia</i>; • wymienia rodzaje oceny jakości życia; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wymienia syntetyczne wskaźniki obiektywnej oceny jakości życia; • analizuje zróżnicowanie wartości HDI na świecie na podstawie mapy tematycznej i danych statystycznych; • przedstawia zróżnicowanie wartości wielokryterialnego wskaźnika ubóstwa (MPI) w wybranych krajach; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • analizuje schemat przedstawiający hierarchię potrzeb ludzkich; • wyjaśnia różnice między subiektywną a obiektywną oceną jakości życia; • podaje przyczyny zróżnicowania obiektywnej oceny jakości życia na świecie; • przedstawia zmiany subiektywnej oceny jakości życia w wybranych krajach; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób formułuje się obiektywną i subiektywną ocenę jakości życia; • przedstawia konsekwencje zróżnicowania jakości życia na świecie; • charakteryzuje na przykładach kraje o wysokiej i niskiej jakości życia; 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • formułuje hipotezy dotyczące przyczyn zróżnicowania jakości życia na świecie;

2. Temat: Głód.

Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia, czym jest głód;• wymienia rodzaje głodu;• wskazuje na mapie świata regiony o dużym udziale głodujących;• podaje nazwę agencji ONZ powołanej w celu niesienia pomocy żywnościowej na świecie;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• omawia przestrzenne zróżnicowanie stopnia zaspokojenia norm żywieniowych na podstawie mapy tematycznej;• analizuje zróżnicowanie wartości energetycznej dostępnej żywności na świecie na podstawie mapy tematycznej;• podaje różnice między głodem rzeczywistym a głodem utajonym;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• opisuje czynniki wpływające na stopień zaspokojenia norm żywieniowych;• omawia przyrodnicze, ekonomiczne i społeczno-polityczne przyczyny głodu;• podaje przyczyny klęsk głodu;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• porównuje strukturę spożycia produktów żywnościowych w krajach o różnym poziomie rozwoju gospodarczego;• omawia problem głodu wśród dzieci;• omawia skutki głodu rzeczywistego i głodu utajonego;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• proponuje działania, które mogłyby ograniczyć głód i niedożywienie na świecie;
---	--	---	---	--

3. Temat: Zagrożenia życia. Choroby.

Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wymienia rodzaje zagrożeń życia ludzi;• wymienia rodzaje chorób;• wymienia zagrożenia życia ludzi;• wymienia największe zagrożenia w życiu codziennym;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wymienia czynniki wpływające na stan zdrowia ludności na podstawie wykresu;• wymienia czynniki wywołujące choroby niezakaźne;• analizuje zróżnicowanie dostępu do usług zdrowotnych na świecie na podstawie mapy tematycznej;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• charakteryzuje wybrane choroby, zakaźne i pasożytnicze oraz niezakaźne;• omawia prawidłowości dotyczące zachorowań na choroby zakaźne i pasożytnicze oraz niezakaźne na świecie;• opisuje zróżnicowanie przestrzenne zachorowalności na wybrane choroby na podstawie map tematycznych;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• omawia sposoby rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych i pasożytniczych;• przedstawia skutki występowania chorób;• omawia czynniki wpływające na stan zdrowia społeczeństw i jakość usług medycznych na świecie;• proponuje działania na rzecz zapobiegania chorobom i ich zwalczania;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• przedstawia przyczyny zagrożenia życia w wybranych regionach świata, w tym związane z rozprzestrzenianiem się chorób, niskim poziomem ochrony zdrowia i degradacją środowiska;
---	---	--	---	--

4. Temat: Poczucie bezpieczeństwa.

Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia, czym jest poczucie bezpieczeństwa;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wymienia czynniki wpływające na poczucie bezpieczeństwa;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• analizuje na podstawie mapy tematycznej zmiany poczucia bezpieczeństwa mieszkańców wybranych regionów świata;• analizuje liczbę zgonów w wyniku wypadków drogowych w różnych regionach świata na podstawie danych statystycznych i mapy tematycznej;• przedstawia zagrożenie przestępczością w różnych regionach świata;• opisuje zagrożenia związane ze zmianami klimatycznymi oraz z klęskami żywiołowymi;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• analizuje poczucie bezpieczeństwa i postrzeganie różnych zagrożeń na podstawie wyników badań ankietowych;• analizuje na podstawie wyników badań ankietowych poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wykazuje zależność między poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego a występowaniem poszczególnych rodzajów zagrożeń życia na podstawie danych statystycznych;• dokonuje oceny poczucia bezpieczeństwa mieszkańców wybranych regionów świata na podstawie samodzielnie opracowanych kryteriów;
--	--	---	---	--

5. Temat: Zaspokajanie potrzeb edukacyjnych.

Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia znaczenie terminu <i>edukacja</i>;• wymienia poziomy, na których jest realizowana edukacja;• wyjaśnia znaczenie terminu <i>analfabetyzm</i>;• wyjaśnia, czym jest wskaźnik analfabetyzmu;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• analizuje przebieg edukacji formalnej na trzech poziomach na podstawie schematu;• analizuje zmiany wskaźnika analfabetyzmu w poszczególnych częściach świata na podstawie wykresu;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• opisuje ogólny system edukacji na świecie;• charakteryzuje mierniki uczestnictwa w edukacji formalnej na świecie;• omawia zróżnicowanie zaspokojenia potrzeb edukacyjnych na świecie na podstawie danych statystycznych i mapy tematycznej;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• określa przyczyny zróżnicowania zaspokojenia potrzeb edukacyjnych na świecie;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• dyskutuje na temat skutków zróżnicowania poziomu zaspokojenia potrzeb edukacyjnych w wybranych regionach świata;
Wymagania konieczne (ocena: dopuszczający)	Wymagania podstawowe (ocena: dostateczny)	Wymagania rozszerzające (ocena: dobry)	Wymagania dopełniające (ocena: bardzo dobry)	Wymagania wykraczające (ocena: celujący)

VII Dział: Problemy gospodarcze współczesnego świata (3 tematy)

1. Temat: Dysproporcje w rozwoju gospodarczym państw.

Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia znaczenie terminu <i>produkt krajowy brutto</i>;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wymienia czynniki wpływające na poziom rozwoju gospodarczego państw;• omawia zróżnicowanie wartości PKB <i>per capita</i> na świecie na podstawie mapy tematycznej;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• omawia na wybranych przykładach państwa o najwyższej i najniższej wartości PKB <i>per capita</i>;• podaje przyczyny dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw i regionów świata;• omawia przestrzenne zróżnicowanie zadłużenia państw świata na podstawie mapy tematycznej;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• gospodarcze najbiedniejszych i najbogatszych państw świata;• przedstawia skutki dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw i regionów świata;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• przedstawia problem zadłużenia krajów i obywateli na przykładach państw wysoko i słabo rozwiniętych;
---	--	--	--	--

2. Temat: Działania na rzecz zmniejszenia dysproporcji w rozwoju gospodarczym.

Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia, na czym polega międzynarodowa pomoc rozwojowa;• wyjaśnia, czym jest oficjalna pomoc rozwojowa;• wymienia kraje udzielające pomocy rozwojowej innym państwom;• wymienia przykłady organizacji niosących pomoc rozwojową najbiedniejszym krajom;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• wymienia rodzaje pomocy rozwojowej udzielanej państwom;• wymienia państwa, które otrzymały środki w ramach oficjalnej pomocy rozwojowej na podstawie mapy tematycznej i danych statystycznych;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• omawia działania (inne niż podejmowane w ramach pomocy rozwojowej) mające na celu zmniejszenie dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• przedstawia ewolucję pomocy rozwojowej;• przedstawia wpływ polityki na rozwój korporacji międzynarodowych;	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">• podaje przykłady działań mających na celu zmniejszenie dysproporcji w rozwoju gospodarczym państw i regionów świata oraz dokonuje ich krytycznej oceny;
---	---	--	---	---

3. Temat: Korporacje międzynarodowe.

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">wymienia przykłady korporacji międzynarodowych i podaje nazwy państw, z których się wywodzą;	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">przedstawia rozmieszczenie największych firm świata na podstawie mapy tematycznej;wymienia główne branże, w których działają największe korporacje międzynarodowe;	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">podaje główne cele rozrastania się korporacji;omawia rozwój korporacji na przykładzie The Walt Disney Company;	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">omawia pozytywne i negatywne skutki gospodarczej działalności korporacji międzynarodowych;	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">ocenia wpływ korporacji transnarodowych na społeczeństwo, politykę, gospodarkę i środowisko przyrodnicze państw oraz regionów świata;przedstawia wpływ konsumpcjonizmu, pracoholizmu i presji gospodarczej związanej z maksymalizacją zysku na zdrowie i życie człowieka;omawia wpływ wybranej korporacji międzynarodowej na społeczeństwo, gospodarkę i środowisko przyrodnicze państw;
---	--	--	---	---